

Винахід належить до галузі ветеринарії і може бути використаний для створення кріобанків сперми собак з метою зберігання цінних порід та ведення селекційної роботи.

Відомий спосіб отримання сперми собак, згідно з яким тварин утримують на спеціальному харчуванні та фізичних вправах, після чого збирають еякулят шляхом ручного масажу передстатевої залози за відсутності естральної самки [1].

Недоліком цього способу є те, що він потребує виконання спеціальної програми утримання тварин. Це ускладнює спосіб й потребує значних матеріальних витрат.

Найбільш близьким до способу, що заявляється, є спосіб отримання сперми собак, в якому в присутності естральної самки стимулюють еякуляцію за допомогою ручного масажу передстатевої залози [2].

Недоліком цього способу є необхідність використання естральної самки, що потребує певного часу для очікування моменту настання еструсу.

В основу винаходу поставлено задачу удосконалити спосіб отримання сперми собак таким чином, щоб забезпечувалась можливість її одержання в будь-який час, незалежно від статевих стану самки.

Ця задача вирішується тим, що в способі отримання сперми собак, який передбачає стимулювання еякуляції шляхом ручного масажу передстатевої залози в присутності самки, згідно з винаходом, на зовнішні статеві органи самки наносять кріоконсервоване середовище, яке за своїм складом імітує рідину, що виділяється у самок під час еструсу (далі середовище).

Застосування середовища дозволяє здійснювати спосіб в присутності самки, яка не має стану еструсу.

Кріоконсервування дає можливість створити запаси середовища і використовувати кріоконсервоване середовище в будь-який момент.

Таким чином, спосіб забезпечує можливість отримання сперми незалежно від статевих стану самки і в зручний для кінолога і хазяїна час.

Спосіб здійснюють таким чином.

В окремій кімнаті на зовнішні статеві органи самки собаки за допомогою стерильного ватного тампону наносять середовище, яке попередньо розморожують на водяній бані при 40°C і розводять фізіологічним розчином у співвідношенні 1:1. Для однієї процедури достатньо 10мл розчину. Підготовлену самку приводять до самця. Після 5-10 хвилин знайомства собак і відсутності наявно негативної реакції за допомогою кінолога (або хазяїна кобеля) в нього, шляхом ручного масажу області передстатевої залози, отримують еякулят. Отриманий еякулят вміщують в стерильну бакпечатку. Після процедури тварини розводяться по окремим кімнатам.

Приклад. Для дослідів брали неестральну самку і самця породи «Ротвейлер». На статеві органи самки наносили розморожене середовище, яке містило: 1,3ммоль/л CaCl₂, 4,8ммоль/л KCl, 95ммоль/л NaCl, 1,2ммоль/л KH₂PO₄, 1,2ммоль/л MgSO₄, 25ммоль/л NaHCO₃, 5ммоль/л глюкози, 20ммоль/л натрію лактату, 0,25ммоль/л натрію пірувату, 1,0мкг/мл прогестерону, 1,0мкг/мл естрадіола.

Після цього проводили ручний масаж області передстатевої залози і отримували еякулят, який вміщували в стерильну бакпечатку. Отриману сперму досліджували. Рухливість спермій визначали за допомогою лабораторного лічильника ЛЛ-1 і світлового мікроскопу МБІ-10. Концентрацію клітин визначали за допомогою камери Горяєва. Результати наведені в таблиці.

Таблиця

Показники еякуляту собаки в залежності від умов отримання (n=6, M±m)

Спосіб отримання еякуляту	Показники еякуляту		
	Об'єм, мл	Концентрація спермій в 10 ⁶ мл	Рухливість, %
За прототипом	15±1,5	360±6	75±12
Заявлений	10±1,2	354±5	67±14

З таблиці видно, що еякулят, одержаний способом, що заявляється, має показники близькі к тим, що в прототипі.

Джерела інформації:

1. Songsasen N., Murton I. Yu., S., Paccamonti D.L., Eilts B.E., Godke R.A., Leibo S.P. Osmotic sensitivity of canine spermatozoa\ Cryobiology. - 2002. - V.44, p.79-90.

2. Boucher J.H., Foote R.H., Kirk R.W. The evaluation of semen quality in the dog and the effects of frequency of ejaculation upon semen quality, libido, and depletion of sperm reserves\ J. Amer. Vet. Med. Assoc., 1957. - V.127. - p.68-86.